

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2005 roku w sprawie obowiązków wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania przejść granicznych, przejść turystycznych, miejsc przekraczania granicy na szlakach turystycznych oraz punktów nocnego postoju na rzekach granicznych, ich wyposażenia w sprzęt, a także organów właściwych do osadzania i utrzymywania znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych

Na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U. Nr 78, poz. 461, z późn. zm.[1]) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) obowiązki właściwego miejscowo wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania w należyłym stanie drogowych, kolejowych, lotniczych, morskich i rzecznych przejść granicznych, przejść granicznych znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których kontrolę wykonują funkcjonariusze właściwych organów Rzeczypospolitej Polskiej, przejść granicznych przeznaczonych wyłącznie dla małego ruchu granicznego, przejść turystycznych, przejść granicznych na szlakach turystycznych przecinających granicę państwową oraz miejsc przekraczania granicy na szlakach turystycznych, a także ich wyposażenia w urządzenia i sprzęt stosowany w kontroli przeprowadzanej na podstawie przepisów odrębnych, zwanej dalej "kontrolą";
- 2) świadczenia i obowiązki rzeczowe w zakresie utrzymywania obiektów i wyposażenia technicznego znajdujących się w przejściu granicznym, nieodpłatnego udostępniania pomieszczeń w tych obiektach, wyposażenia oraz urządzeń niezbędnych do przeprowadzania kontroli;
- 3) obowiązki wojewody w sprawach finansowania i utrzymywania punktów nocnego postoju na rzekach granicznych oraz zakres świadczeń z tym związanych;
- 4) obowiązki organów kontroli działających w przejściu granicznym w sprawach związanych z finansowaniem ze środków jednostek samorządu terytorialnego oraz z pomocy zagranicznej przedsięwzięć związanych z usprawnieniem ruchu granicznego;
- 5) organy właściwe do osadzania i utrzymywania stałych i pływających znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych.

§ 2.

Koszty związane z wykonaniem zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu pokrywane są ze środków wyodrębnionych w budżetach właściwych miejscowo wojewodów z zastrzeżeniem § 11 ust. 2.

§ 3.

Do obowiązków wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania drogowych, kolejowych, lotniczych, morskich i rzecznych przejść granicznych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej należy:

- 1) nieodpłatne udostępnianie polskim organom przeprowadzającym kontrolę, zwanymi dalej "organami kontroli", urządzeń i sprzętu technicznego niezbędnych do przeprowadzania sprawnej i skutecznej kontroli,
- 2) nieodpłatne udostępnianie organom kontroli:
 - a) pomieszczeń i miejsc, w których dokonywana jest kontrola wyposażonych w urządzenia i sprzęt techniczny do prowadzenia kontroli oraz sprzęt kwaterunkowy i biurowy,
 - b) pomieszczeń biurowych, w tym do przetwarzania informacji niejawnych w wydzielonych strefach bezpieczeństwa oraz pomieszczeń przeznaczonych do pobierania odcisków linii papilarnych oraz

wykonywania zdjęć sygnalitycznych, wyposażonych w urządzenia techniczne, spełniających warunki techniczne określone w odrębnych przepisach oraz urządzenia i sprzęt używane do przeprowadzania kontroli,

- c) pomieszczeń socjalnych i magazynowych niezbędnych do bieżącego funkcjonowania przejścia granicznego, wyposażonych w sprzęt kwaterunkowy i biurowy,
 - d) pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych, spełniających warunki określone w przepisach odrębnych lub pomieszczeń stałego dozoru przeznaczonych dla osób wobec których została wydana decyzja, o której mowa w art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 128, poz. 1175 z późn. zm.^[2])), zwanej dalej "ustawą", oraz do wykonywania czynności, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy, w związku z kontrolą,
 - e) wydzielonych pomieszczeń stałego dozoru przeznaczonych do odizolowania osób podejrzanych o choroby zakaźne ujawnione w związku dokonywaną kontrolą, przed przewiezieniem ich do zakładu opieki zdrowotnej lub powrotu na terytorium państwa wyjazdu,
 - f) pomieszczeń na magazyn broni służbowej i sprzęt techniki specjalnej, zabezpieczonych zgodnie z wymogami określonymi w przepisach odrębnych oraz pomieszczeń wraz z urządzeniami do bezpośredniego załadowania i rozładowania broni służbowej,
 - g) pomieszczeń na magazyn depozytowy, służących do przechowywania przedmiotów zabezpieczonych jako dowody rzeczowe w postępowaniach karnych, niezbędnych dla zapewnienia sprawnej kontroli,
 - h) kojców i bud dla psów służbowych, zgodnie z wymogami określonymi w odrębnych przepisach,
 - i) garaży i parkingów, miejsc i urządzeń do wykonywania codziennej obsługi pojazdów oraz miejsc postoju dla jednostek pływających organów kontroli,
 - j) pomieszczeń przeznaczonych dla podróżnych, wyposażonych w urządzenia sanitarne oraz wydzielone miejsca przeznaczone dla osób niepełnosprawnych oraz osób z małymi dziećmi,
- 3) nieodpłatne udostępnianie organom kontroli urządzeń i środków służących do kontroli granicznej i celnej, w tym urządzeń zaporowych stałych i ruchomych,
- 4) administrowanie zasięgiem terytorialnym przejścia granicznego, w tym: zapewnienie nieodpłatnie organom kontroli utrzymania pomieszczeń, sprzętu i urządzeń w odpowiednich warunkach sanitarno-higienicznych, oświetlenia, ogrzewania, dostaw wody i energii elektrycznej, udostępnianie i utrzymanie urządzeń zapewniających bezawaryjne zasilanie w energię elektryczną, zakładanie telefonów w sieci wewnętrznej, okablowania strukturalnego obiektów oraz systemów kontroli dostępu z rejestracją osób wchodzących przez system telewizji dozorowej, sygnalizację alarmową i system monitoringu oraz systemów przeciwpożarowych,
- 5) konserwacja, legalizacja oraz utrzymanie w sprawności sprzętu, urządzeń technicznych i sanitarnych będących na wyposażeniu organów kontroli oraz bieżące zaopatrywanie w materiały eksploatacyjne,
- 6) nieodpłatne udostępnianie organom kontroli lądowisk, o których mowa w § 6.

§ 4.

1. Zakres obowiązków wojewody obejmuje planowanie i wykonanie inwestycji w przejściu granicznym realizowanych ze środków wyodrębnionych w jego budżecie, w szczególności obiektów kubaturowych, infrastruktury technicznej oraz urządzeń i sprzętu służącego do kontroli oraz ich modernizację i remonty.
2. Wojewoda uzgadnia z właściwymi miejscowo organami kontroli, planowanie i wykonanie inwestycji, modernizacji i remontów, o których mowa w ust. 1 oraz potrzeby w tym zakresie, uwzględniając rodzaj i natężenie ruchu granicznego.

§ 5.

Wojewoda, na wniosek właściwego organu kontroli, umożliwia zainstalowanie przez ten organ urządzeń i sprzętu technicznego, finansowanego i utrzymywanego ze środków własnych wnioskodawcy.

§ 6.

1. Wojewoda, na wniosek właściwego organu kontroli, może utworzyć w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego, lądowisko dla śmigłowców, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych.
2. Lądowisko, o którym mowa w ust. 1, może zostać utworzone dla przejścia granicznego, w którym przekraczana jest granica państwowa Rzeczypospolitej Polskiej stanowiąca granicę zewnętrzną Unii Europejskiej.

§ 7.

1. Do obowiązków wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania przejść granicznych przeznaczonych wyłącznie dla małego ruchu granicznego stosuje się odpowiednio przepisy § 3 pkt 1, pkt 2 lit.a, oraz pkt 3 - 5.
2. Do obowiązków wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania przejść granicznych na szlakach turystycznych przecinających granicę państwową, miejsc przekraczania granicy na szlakach turystycznych oraz przejść turystycznych należy ustawianie tablicy informacyjnej o przejściu granicznym oraz o miejscu przekraczania granicy, a także tablicy zawierającej informację o warunkach przekraczania granicy państwowej i pobytu na szlakach turystycznych drugiego państwa, bieżąca konserwacja tablicy oraz jej wymiana, w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia.
3. Zadania, o których mowa w ust. 1 i 2, wojewoda wykonuje na wniosek właściwego miejscowo komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej.
4. Do obowiązków wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania przejść granicznych znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których kontrolę wykonują funkcjonariusze właściwych organów Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli postanowienia umów międzynarodowych nie stanowią inaczej, stosuje się odpowiednio przepisy § 3 pkt 1, pkt 2 lit. a, b, c, h, i lit.i oraz pkt 5.

§ 8.

Do obowiązków wojewody w sprawach finansowania i utrzymywania przejść granicznych należą zadania związane z wykonywaniem przez funkcjonariuszy organów państwa sąsiedniego kontroli granicznej w przejściu granicznym znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że umowa międzynarodowa stanowi inaczej.

§ 9.

1. Do obowiązków wojewody w sprawach finansowania i utrzymywania punktów nocnego postoju na rzekach granicznych należy ustawianie w dobrze widocznych miejscach tablicy informacyjnej o miejscu nocnego postoju, bieżąca konserwacja tablicy oraz jej wymiana, w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, wojewoda wykonuje na wniosek właściwego miejscowo komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej.

§ 10.

1. Organy kontroli działające w przejściu granicznym, na wniosek jednostki samorządu terytorialnego lub wojewody, określają rodzaje przedsięwzięć, które mogą przyczynić się do usprawnienia ruchu granicznego.
2. Środki przeznaczone na przedsięwzięcia, o których mowa w ust. 1, na wniosek właściwego miejscowo organu kontroli mogą być wydatkowane w szczególności na budowę i modernizację obiektów kubaturowych, infrastrukturę techniczną,

w tym ładowiska dla śmigłowców, urządzenia, sprzęt i wyposażenie związane z kontrolą ruchu granicznego.

3. Szczegółowy zakres planowania, wykorzystania i rozliczania środków, o których mowa w ust. 2 określają odrębne przepisy.

§ 11.

1. Komendant Główny Straży Granicznej zapewnia osadzanie i utrzymywanie stałych znaków granicznych na wymaganych pozycjach geograficznych Zalewu Szczecińskiego i Jeziora Nowowarpieńskiego.
2. Właściwy miejscowo dyrektor urzędu morskiego zapewnia osadzanie i utrzymywanie pływających znaków granicznych na wymaganych pozycjach geograficznych Zalewu Szczecińskiego i Jeziora Nowowarpieńskiego oraz Zalewu Wiślanego.

§ 12.

Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1991 r. w sprawie określenia zakresu obowiązków organów obowiązanych do utrzymywania przejść granicznych oraz źródeł finansowania tych przedsięwzięć, a także określenia organów zobowiązanych do osadzania i utrzymywania znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych (Dz.U. Nr 49, poz. 215).

§ 13.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 roku.

Prezes Rady Ministrów

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 90, poz. 757) wprowadziła zmiany w zakresie organów zobowiązanych do utrzymywania przejść granicznych (art. 17 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej w brzmieniu nadanym przez art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r.). Istotą zmian jest powierzenie od dnia 1 stycznia 2006 r. wojewodom utrzymywania wszystkich rodzajów przejść granicznych. Projektowane rozporządzenie jest wykonaniem delegacji ustawowej zawartej w art. 17 ust. 3 ustawy o ochronie granicy państwowej. Jego zakres przedmiotowy odpowiada treści upoważnienia oraz wytycznych do rozporządzenia. W projekcie uwzględnione zostały zmiany jakie nastąpiły w zakresie funkcjonowania przejść granicznych po wejściu w życie obowiązującego obecnie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1991 r. w sprawie określenia zakresu obowiązków organów obowiązanych do utrzymywania przejść granicznych oraz źródeł finansowania tych przedsięwzięć, a także określenia organów zobowiązanych do osadzania i utrzymywania znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych (Dz.U. Nr 49, poz. 215). Dookreślone zostały przepisy wyznaczające obowiązki wojewodów w zakresie udostępniania organom kontroli działającym w przejściu granicznym pomieszczeń. Względem obecnie obowiązującej regulacji w projekcie rozporządzenia zostały dodane zadania związane z finansowaniem i utrzymywaniem przejść granicznych, polegające na nieodpłatnym udostępnieniu polskim organom i służbom granicznym pomieszczeń stałego dozoru przeznaczonych do tymczasowego przetrzymywania osób zatrzymanych, do tymczasowego odizolowania osób podejrzanych o choroby zakaźne, pomieszczeń przeznaczonych do pobierania odcisków linii papilarnych oraz wykonywania zdjęć sygnalitycznych, wyposażonych w urządzenia techniczne.

Dodane zostało również zadanie związane z finansowaniem i utrzymaniem punktów nocnego postoju na rzekach granicznych polegające na ustawianiu w dobrze widocznych miejscach, wymianie w razie uszkodzenia lub zniszczenia oraz bieżącej konserwacji tablic informacyjnych o miejscu nocnego postoju.

Ze względu na specyfikę zadań realizowanych przez Straż Graniczną (a także inne służby działające w przejściu granicznym) niezbędne jest zagwarantowanie możliwości instalacji przez te służby własnego sprzętu technicznego. Zgodnie z

projektem sprzęt ten utrzymywany jest ze środków własnych wnioskodawcy.

Nową regulację stanowią przepisy pozwalające na utworzenie na użytek organów kontroli działających w przejściu granicznym lądowiska dla śmigłowców. Decyzję w tej sprawie podejmie właściwy wojewoda. Istotą projektowanej regulacji jest stworzenie podstawy prawnej do utworzenia lądowiska, które służyć będzie zapewnieniu sprawnej kontroli granicznej na granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej stanowiącej granicę zewnętrzną Unii Europejskiej. W przypadku masowego napływu cudzoziemców lub zagrożenia epidemiologicznego niezbędne staje się zapewnienie szybkiego przemieszczania się funkcjonariuszy organów kontroli. Do zakresu obowiązków wojewody należeć będzie utrzymywanie takiego lądowiska.

Projektowane rozporządzenie zawiera także regulacje dotyczącą finansowania przedsięwzięć związanych z usprawnieniem ruchu granicznego ze środków jednostek samorządu terytorialnego lub z pomocy zagranicznej. Obowiązek uwzględnienia tej materii w rozporządzeniu wynika z treści wytycznych zawartych w art. 17 ust. 4 ustawy o ochronie granicy państwowej. Podkreślić należy, iż przepisy te nie nakładają na te podmioty żadnych obowiązków finansowania przedsięwzięć.

Zasadą jest, iż środki pomocy przeznaczone są na cele wskazane w deklaracji podmiotu je przekazującego. Przepisy określają obowiązek organów kontroli względem tych podmiotów polegający na przedstawieniu potrzeb, których realizacja przyczyni się do usprawnienia funkcjonowania przejścia.

Ze względu na konieczność uniknięcia kazuistycznej regulacji, a także zmiany technologiczne, które uniemożliwiają określenie rodzaju sprzętu i wyposażenia (wymagałoby to każdorazowo zmiany rozporządzenia) w projekcie zawarte jest ogólne określenie obowiązku udostępnienia sprzętu i urządzeń niezbędnych do przeprowadzania kontroli. W opinii projektodawcy taką regulację uznać należy za optymalną dla określenia obowiązków wojewody względem organów kontroli działających w przejściu granicznym. Odpowiada ona dotychczasowym rozwiązaniom, które nie były kwestionowane.

Projekt uwzględnia również obowiązek właściwego miejscowo wojewody w sprawach finansowania i utrzymywania przejść granicznych znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których kontrolę wykonują funkcjonariusze właściwych organów Rzeczypospolitej Polskiej.

Nową regulację stanowi przepis (§ 8) określający wojewodę jako organ zobowiązany do pokrywania kosztów związanych z prowadzeniem w przejściu granicznym znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej kontroli przez funkcjonariuszy państwa sąsiedniego (wojewoda pokrywa koszty z tym związane o ile umowa międzynarodowa nie stanowi inaczej).

Projektowane rozporządzenie powierza obowiązki związane z utrzymywaniem pływających znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych dyrektorowi urzędu morskiego (obecnie zadania te nałożone są na ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej).

Przepisy rozporządzenia nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:Projektowane rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia zakresu obowiązków wojewody w sprawach finansowania i utrzymywania w należytym stanie przejść granicznych, przejść turystycznych, miejsc przekraczania granicy na szlakach turystycznych i punktów nocnego postoju na rzekach granicznych oraz wyposażenia w sprzęt, w szczególności stosowany w kontroli granicznej, a także określenia organów właściwych do osadzania i utrzymywania znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych będzie oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) właściwych miejscowo wojewodów,
- 2) komendantów właściwych terytorialnie oddziałów i placówek Straży Granicznej, organy Służby Celnej oraz inne organy administracji państwowej uczestniczące w odprawie granicznej.

Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:Projekt rozporządzenia został opracowany w Komedzie Głównej Straży Granicznej. Przedmiotowej rozporządzenie nie było poddane konsultacjom społecznym ze względu na zakres materii, która obejmuje funkcjonowanie organów administracji rządowej. Nie odnosi się ono do statusu jednostki lub podmiotów podobnych.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych ujemnych skutków finansowych dla budżetu państwa. Zmiany w zakresie utrzymywania przejść granicznych, które nastąpią w dniu 1 stycznia 2006 r. nie generują dodatkowych wydatków ze względu na okoliczność, iż ich istotą jest przeniesienie

obowiązku utrzymania określonych rodzajów przejść granicznych z właściwych ministrów na wojewodów. Oznacza to, iż inny organ administracji rządowej staje się dysponentem środków przeznaczonych na utrzymanie przejść granicznych. Rozporządzenie nie zwiększa zakresu zadań związanych z utrzymywaniem przejść granicznych. Istotą zmian w stosunku do obecnego stanu prawnego jest dookreślenie obowiązków w zakresie udostępniania pomieszczeń. Nie jest możliwe precyzyjne oszacowanie kosztów związanych z tworzeniem na użytek organów kontroli lądowisk dla śmigłowców ze względu na to, że na wojewodę nie został nałożony taki obowiązek. Koszty związane z utworzeniem lądowiska szacuje się na kwotę 0,5 - 1,5 mln zł. Wojewoda obowiązany natomiast jest do ponoszenia kosztów utrzymania lądowiska, w przypadku gdy będzie ono funkcjonowało w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego.

Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny: Wejście w życie rozporządzenia przyczyni się do rozwoju współpracy regionalnej pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a właściwym miejscowo wojewodą oraz organami państwa działającymi w przejściu granicznym. Skutek ten zostanie osiągnięty przede wszystkim poprzez konieczność współpracy w zakresie uzgadniania i opiniowania przedsięwzięć związanych z finansowaniem i usprawnianiem ruchu granicznego.